

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIERUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

3. Miejscowość

WODNICA

1. Nazwa

Historyczny układ ruralistyczny wsi

2. Czas powstania

1787, 1945

9. Materiały graficzne

Granica historycznego układu ruralistycznego wsi.

4. Adres (ulica, nr posesji)

5. Przynależność administracyjna

Województwo **DOLNOŚLĄSKIE**

Powiat **WOŁOWSKI**

Gmina **WOŁÓW**

6. Współrzędne geograficzne

51°22'15"N 16°30'54"E

7. Użytkowanie obecne

mieszkalne

rolnicze

8. Stan zachowania

4

10. Istniejące zagrożenia, najpilniejsze postulaty konserwatorskie

Poprzednie nazwy miejscowości: 1787 r. - Friedrichshain; 1826-1829 r. - Friedrichshain Alte i Neue; 1830, 1845 do 1945 r. - Friedrichshain.

Znaczenie i pochodzenie nazwy wsi: Nazwa niemiecka oznacza „fryderycjański lasek”. Nazwa polska nie ma uzasadnienia historycznego.

Historia wsi i dóbr: W 1787 r. Wodnica została założona przez Fryderyka II Wielkiego jako kolonia dla żołnierzy i nazwana na jego cześć. W 1787 r. określana jest jako niewielka wioska - kolonia królewska z 9 działkami rolnymi. W 1814 r. do 1806 r. koloniści posyłali swoje dzieci do sąsiedzkich szkół. Potem nauczyciel z Tarchalic prowadził na zmianę lekcje w ich domach aż do 1814 r., gdy za fundusze zebrane podczas ogólnej kolektki kościelnej wybudowano budynek szkoły i zatrudniono jednego nauczyciela. W 1830, 1845 r. Wodnica jest kolonią, należąca administracyjnie do okręgu wołowskiego.

Bibliografia:

- Richard Junke: Wohrlau, Geschichte des Furstentums und des Kreises von ..., Wurzburg 1965, GŚŁ 50212 II, [RJ 1965]
- Knie J.: Alphabetisch-statistisch-topographische Ubersicht der Dorfer, Flecken, Stadte und anderen Orte der konigliche Preussische Provinz Schlesien, Breslau 1845 [K. 1845, s.]
- Regesty Śląskie, pod redakcją Wacława Korty, t. 1 (1343-1348), Wrocław 1975 ; t. 2 (1349-1354), Wrocław 1983; t. 3 (1355-1357), Wrocław 1990; t. 4 (1358-1359), Wrocław (bez daty wydania); t. 5(1360), Wrocław 1992
- Schlesisches Güter-Adressbuch. Verzeichnis samtllicher Rittergueter und selbständigen Gutsbezirke, sowie der grosseren Landguter der Provinzen Nieder- und Oberschlesien Breslau 1891,1912, 1937
- Wytyczne konserwatorskie do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wołów, Wrocław 2000
- Zimmermann F. A., Beytrage zur Beschreibung von Schlesien, Brieg t. IV 1785; t.VII 1787

Materiały kartograficzne:

- Messtischblatt, pomiar 1887, nowelizacja 1929, wydanie 1937-1940.

Istniejące zagrożenia: Degradacja układu ruralistycznego związana z współczesną zabudową różnego typu, dogęszczanie i wprowadzanie nowej zabudowy na terenach historycznie niezabudowanych, rozbiórki i przebudowy budynków historycznych oraz ich modernizacja z wykorzystaniem współczesnych, niezgodnych z lokalną tradycją materiałów budowlanych.

Postulaty konserwatorskie: Utrzymanie układu wsi, skali zabudowy, jej historycznego rozplanowania, tradycyjnych brył, formy, użytych materiałów i artykulacji elewacji.

11. Adnotacje o inspekcjach, informacje o zmianach (daty, imiona i nazwiska wypełniających)

12. Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data i podpis)

czerwiec 2023
Justyna Kość